

ACC. NR. 2832

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: Småland  
Härad: Allbo  
Socken: Slätthög  
Uppteckningsår: 1930  
Upptecknat av: Olle Levander  
Adress: Trädgårdsgat. 2, Huskvarna  
Berättat av Nils Noah Jonasson  
Född år 1842 i Grönaberg, Slätthög

*Uppteckningen rör*

R E G I S T E R. (1-2)

När Jätten Ping byggde Moheda kyrka .....	3-4
Trollsilver.....	5
Hur man blev av med en bortbyting.....	6-7
När bonden rövade silverhornet i Trolla Klippe	8-9
Trollens besök i Baggansås. Bergtagen kvinna..	10-11
Bonden och skogsrået .....	12-13
Skogsmannen .....	14
Skogsrå .....	15-16
Kvinnan på ledstolpen (skogså).....	17
Näcken .....	18
Sista stråna åt gloson.....	19

När det spände ifrån för mej.....	20
När vi körde på en stor, svart karl på vägen..	21
När andarna skuro säd.....	22
Kristallskådning .....	23
Om halvtrollet Hosle .....	24-25
Prästen och vaktaren .....	26
Prästen och drängen .....	27
När Bruselius doppade konceptet i grytan.....	28
Digerdöden. Levande begraven.....	29
Sätta bort tandväärk.....	30
Stämma blod .....	31-32
Årsgång.....	33
När Halte-Sven i Moss hult gick årsgång .....	34-35

Landskap: Småland Upptecknat av: Olof Lewander  
Härad: Mjelby Adress: Kristianum  
Socken: I Ljungby Berättat av Nils Nohr Jönsson  
Uppteckningsår: 1930 Född år 1842 i I Ljungby

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

*L.C.*

Uppteckningen rör

Ja, Moheda kyrka är byggd av en jätte, som bodde i Klintaberget i närheten av kyrkan. Han gick te prästen å sa: "Får jag sol eller måne eller dina bågge ögon, ska jag bygga dej en kyrka, men kan du säja mitt namn slipper du betala något. Jo, prästen gick in på hans villkor. Men när jätten i det närmaste var färdig med kyrkan, blev prästen lessen, för att han inte kunde ta ner sola eller månen å ge i byggelön, det visste han nog, å lika omöjligt var det att gissa jättens namn, så han förstod, att han måste offra sina ögon. En kväll gick han opp te Klinteberget, som ligger östanföre kyrkan. Då hörde han plötsligt ett barn skrika å en röst som tröstade å sa: Ti', ti' pilten min, i morgon kommer mäster Ping

När jätten  
Ping byggde  
Möheda kyrka.

hem med antingen sol eller måne eller prästens båda ögon, som  
du får å leka mä."

2832

Då ble prästen gla å gick hem. När han kom där Mohe-  
da saltpeterlada är byggd nu, mötte han jätten. "Go kväll, go  
kväll mäster Ping," sa prästen. Men när jätten hörde, att han  
visste hans namn, ble han så ärger, så han nappade te sei en sten,  
stor som ett bra oxalass å kasta mot körka, men han träffa bara  
överändan på tornet, å den rök ner. Det lappa di på, men di  
byggde inte upp hela tornet, utan det var bara en 6 alnar högre  
än själva kyrkan, så di kunne inte ha nära klockar där, utan  
mäste ha särskild klockstapel. Först för en tjuge år sen bygg-  
de di opp hela tornet, så di kunna sätta dit klockar.

Pings son byggde körkan i Öjaby samtidigt, å di kas-  
ta hammarn sei emellan, fastän det är gott 2 mil.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

*tid/*  
*6:a*  
2832

Oppe i Aneby socken finns en gård, som heter Lill-  
ugglehult. Själva byggningen ligger bra nära en göl. En gång,  
när kvinnan på stället kom ut, fick hon se en förskräcklig mas-  
sa silver stå uppsatt på stranden. Hon rörde vid en del, å det  
ble sedan kvar, men det andra försvann. Men sen blev hon också  
svagsint, så hon rulla ner rullgardinerna mitt på dan å tände  
ljus å dansade.

Trollsilver.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Olof Leonardsson

Härad: Melleruds

Adress:

Socken: Götene

Berättat av Olof Leonardsson

Uppteckningsår: 1920

Född år 1842 i

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

A.d./J.a.

Uppteckningen rör hur man blir av med en bortbyting.

Bortbyting.

För 150 eller kanske 200 år sen var det ett fruntimmer i Hällagårn i Clasentorp som fått ett litet barn. Det låg i vaggan inne i stugan, men så en gång, när modren inte var inne, kom troll å förbytte det å la dit en av sina egna ungar, å han åt å slukade hur mycket di än gav en. Hustrun förstod att det inte stod rätt till å gick till en klok gubbe, å frågade, hur det var fatt. "Jo-ho," sa gubben, "det är inte ert barn utan ett förbytt trollbarn." - "Men hur ska vi då göra?" frågade Moran. "Jo, det ska jag säja er," sa gubben. "När I kommer hem ska I elda ugnen riktigt glödhet, å sen ska I gå ut å ropa: "Kommer du inte med mitt barn,, så ska jag bränna upp ditt

nu då." Så gjorde moran, men då kom trollet sättande å kastade  
in det riktiga barnet i stugan å nappade te sej sitt.

2832

Landskap: Småland Upptecknat av: Olle Levander  
Härad: Allbo Adress:  
Socken: Slätthög Berättat av Nils Noak Jonasson  
Uppteckningsår: 1930 Född år 1842 i Grönaberg, Slätthög

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

*t.d.*

*Uppteckningen rör När bonden rövade silverhornet i Trolla-klippe.*

Nere vid Ed finns ett berg kallat Trolla-  
klippe, å där brukte trollen ha sitt möte vid jul. Så var det en  
bonde från Bor som tänkte:Dä kan va en billig sak å se, hövet  
dä går te. Å så tog han å red dit. När han kommit ett stycke,  
läg det en vid vägkanten,som jämra sez å skrek:"Hu, jag frys!"  
Då nappade bonden å sez sina vantar å kastade te'en:"Sehär har  
du mina vantar!" Sen red han en bit å kom till det ställe,där  
trollen hade samlats. De höll just på å dricka ur ett horn.  
När de ville dricka, sa de bara:"Du Vike drick hit!"så fick di  
hornet. Det behagade bonden att säja så också, å då världeth  
ett troll, som flydde honom hornet. Men han slog ut det som fanns

När bonden  
rövade silver-  
hornet i Trol-  
la Klippe.

i bakom sei, å då kom det några droppar på hästen å det var så starkt, att det svedde bort håret. Sen red han därifrån i ske-ne spring, men trollen följde efter. Värst te förfölja var ett troll, som hoppade på en fot å därför kallades Enfot. När bonden kom tillbörde ställe, där han skänkt bort sina vantar, hörde han en röst som sa:"Du vantavän, du vantavän, du våre, rid å vägen den härde å in på åkern den korsådre!" Det gjorde han, å sen var han fri, för på åkern hade trollen ingen makt med honom. Där stan-nade han sen tills morgonen.

Detta ska inte va lögn utan en verklig sanning. Hor-net var av silver å blev överlämnat från Voxtorp, där det hade haft sin plats i kyrkan, till Växjö. Därifrån tog danskarna det med sei till Köpenhamn, å där ska det finnas än i dag.

2832

Landskap: Söder Upptecknat av: Olof Lewander  
Härad: Mjällby Adress: Husvägen  
Socken: Mjällby Berättat av Nils Nordin Jönsson  
Uppteckningsår: 1930 Född år 1872 i Stålahög

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

F.d

Uppteckningen rör

Borta i Asa socken i Bajgansås (Bajgansås) brukte trollen ha sitt nattkvarter, när di va ute å reste, å di va så elaka, så di tog va di hade, å di slapp dom inte. Så gick det inte bättre, än att de tog hustrun på stället med sej, å hon var försvunnen ett par år.

En påskdagsmorgon var prästen ute å gick just i soluppgången. Det hade regnat, så det var mycket med vatten på vägarna. Då mötte han ett fruntimmer, som kom å ledde en oxe, å han kände igen'na. Det var den försvunna hustrun. Å han nappade te sej henne å döpte om henne i vattnet på vägen, å sen hade inte trollen längre nån makt med henne. När hon kom hem, berättade hon, hur rikt det var i berget på både

Trollens besök  
i Baggansås.

Bergtagen kvin-  
na.

silver å guld. Hon hade va't ända nere i Skåne å hämtat oxen.

2832

Sen skaffade de sej ett par förskräckligt stora hundar på Bajgansås å tussade på trollen, å di fick så pass, så di måste retirera. Efter ett år kom di tillbaka å frågade, om Bajgasåsa kissar levde än. - "Jaha, det gör di." Ja, då kommer vi aldrig mer tebaka." Di ble rädda för doj, kan veta.

*A.E.*

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör

Gamle korpral Lindberg i Gamleboda - han var förresten morbror te min mor - berättade, att han som litet barn fick följa med sin far te skogen å bränna tjära. Hans far var grenadjär å bodde i Lindhult. En morgon, när di skulle gå te Lindhulta hage å bränna, sa hans hustru, som höll på å ysta: "Så fort som jag har yst, ska jag baka stinnkaker å vasslen å komma te er mä." När det hade gått en stund, kom det en käring med ett knyte stinnkaker så varma, så det rök om doj. Pojken ville börja äta med detsamma, men gubben såg, att det var nåt galet å hindrade honom. Då kom haris hustru med stinnkakor, å i detsamma försvann käringen, men de hörde, hur

Bonden och  
skogsrået.

hon skrattade.

En tid därefter kom hon å ville värma sej vid elden, å det fick hon. "Va heter du?" fråga hon soldaten. "Själv gjort," sa han. Men när hon sen började bli närgången å han inte kunde fri sej för henne, tog han å kasta tjära i skrevet på'na. Då började hon skrika å tjuta å så talade hon om et för sin kär. "Hunte, Hunte! Di ha skållat min kunte!" skrek hon. "Vem har gjort dä?" sa gubben. "Själv gjort, själv gjort! skrek hon. "Ja, har du själv gjort'et, får du själv ha'et," sa hennes gubbe.

Han va inte så hjärtnugen den där grenadjär Lindberg.  
Annars fanns det mycken ohyra i gamla tider.

2832

E:e

2832

På torpet Kulan bodde förr en karl, som hetade Elias Jonsson. Han gick ut på tuppalek en påskadagsmorgon i själva soluppgången för att skjuta sej ett par tjädrar. Det var i Lindhulta hage. Rätt som det var, kom det en karl på en förskräckligt stor häst, "Will du göra ett det jag ber dej," sa han, "ska du kunna skjuta så mycket du vill sen. Du behöver bara ta detta å smörja på Anebo ringklocka." Men Elias blevnsårädd, så han sprang hem å lovade Gud, att han aldrig mer skulle gå ut å skjuta nån söndagsmorgon. Inte vet jag vad det skulle ha' teförverkan, om han gjort, som mannen bad en, men nåt ont hade det säker tblett.

(Skogsmannen)

tie

Landskap:..... Upptecknat av:.....

Härad:..... Adress:.....

Socken:..... Berättat av:.....

Uppteckningsår:..... Född år ..... i .....

*Uppteckningen rör*

Dä va en skräddare, som hette Erik

Pettersson på Hultet. Han skulle en gång gå ner te torpet

Kanten ett ärende, dä va på hösten, så dä hade börjat fryska.

När han kommit ett stycke, möter han ett fruntimmer, som är alldeles likt hustrun på dä ställe han skulle te, å han trodde, att dälvahon också. Hon gick barfota å dä braskade i

snön. Men när han kom fram te Kanten, satt hustrun å baka väff-

lor ve spisen. "Va, är du redan hemma?" säjer han, "jag såg dej

ju på vägen hit." - "Nej, jag har inte va't utanför stugan i

dag," sa hon.

En gång va dä en bonne, som va't vid

(Skogsrå)

Ljungby marknad å sålt en häst. När han gick hem, tänkte han:

"Nu går jag tvärt om ängarna hem, så går då fortare." Dä va 2832

nämligen vinter å skarsnö. Men som han tog å vägen, fick han syn på ett storväxt fruntimmer, som gick framför honom åt samma håll, å han såg, att då inte var nä'n riktig människa.

"Jaha," sa han, "går du den vägen, går jag väl häradsvägen."

Men när han sen kom ve Gamleboda basta, stod samma fruntimmer där, å hon hade ögon som små koppar.

Samma fruntimmer såg di på ljusa dan mellan Gamleboda basta å torpet Kanten. Den gången va då ett fruntimmer, som såg'na. Dä va som sagt ett stort fruntimmer å hon höll sej mönne mest barfotad.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

*A:e*  
2832

När far var hemma i Skog, brukade han som liten pojke följa med farmor efter korna om kvällen. Då brukade de se ett fruntimmer, som satt på en ledstolpe med ett litet barn i knäet. De såg henne 50-tals gånger, men de sa inget te hennè utan där hon satt, där satt hon. Det berättade far många gånger.

Kvinnan på  
ledstolpen.

*Fif*  
2832

Andreas på Hultet brukade fiska mycke' å allti fick  
han bra med fisk. En gång metade han i Gamleboda-gölen å då  
behagade de' honom att mäta, hur djupt där va. Han tog en  
sten å band fast i ett snöre å kastade ner den i djupet,  
men då dyker dä opp en gubbe mä rö mössa å säjer: "Mäter du  
mej å mina väggar, ska jag mäta dej å dina läggar." När sen  
gubben kom hem, hade en av hans kor dött. Å detta är inga  
lögnhistoria, för gubben Andreas satt inne i vår stuva å  
talade om ett. Jag minns' et så väl. Far var förkyld å Andre-  
as var nere å skulle åderlåta honom, för de' trodde de va så  
bra.

1/ i Slätthögs s:n i närheten av Åboda.

Småland

Allbo hä.

Slättbygd m.

Uppr. av Ole Larander, Härkrama, 1930

Efter Nils Noah Jonasson, f. 1842 i Slättbygd.

När de skar saden, skulle de lämna de sista stråna. Dom skulle gloson ha, sa man. Det va en stor so, som inställde sez vid kyrkan, när de skulle gå årsgång, å då fick de akta sez, så hon inte sprang mellan bena på doj, för då fördärva hon doj.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

*A. L. M. d.*  
2832

Sista stråna  
åt gloson.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

B:h  
2832

Här fanns förr en käring, di kalla Sara-Lisa te Kransas. Hon brukte köpa opp får på hösta å slakta, En gång skulle jag köra henne te Växjö. När vi kom mitt för Moheda marknad, slog skacklarna i backen, å jag hade i alla fall fjäderknäppningar, så det var omöjligt att de kunne gå opp av sej själva. Jag gick av å satte fast dom, men efter en liten stund, slog skacklarna i backen igen å vagnen körde mot röven på hästen. "Nu ska vi då inte sitta på längre, utan nu går vi neråt li'an." När vi sen gått ett stycke, satte vi oss på, å då gick det bra.

När det spän-  
de ifrån för  
mej.

B. h.

2832

far å jag

En gång när ~~xi~~ körde från Värnamo marknad - vi hade  
vatt å sålt ett par oxar å så var det ett par som åkte med  
oss hem, så vi va fyra i vagnen - körde vi över Nerled hem,  
för den vägen var bättre. Klockan var vid tio på kvällen. När  
vi va mitt emellan Kängshult å Mossenhult ropade den, som satt  
breve mej: "Jonas håll, du kör på en karl!" Men far såg inget,  
så han han lydde inte genast. I samma ögonblick kastades häcken  
å på höger sida så lätt som ingenting å vi hamnade i ett dike,  
men häst å vagn sto kvar på vägen. Jon, en å gubbarna som va  
mä oss, var snushandlare å hade en del snuskuttingar med på  
vagnen, å de kastades åt alla håll. Men vi letade reda på dem  
å fortsatte. Sen talade Jon om, att han hade sett en stor  
svart karl ligga tvärt om vägen, men far hade inte sett den.  
Jag var då en tioårs pärvel.

Skriv endast på denna sida!

När vi körde

på en stor

karl på vägen

(spökeri)

Mjölk  
Albo  
Sköthög  
Supt. 1930

Mjölk. nr 22  
Bör av Miss Stora Jonasson  
Född 1842 i Sköthög.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Bibl.  
Sköd.  
2832

Om hösta när di skar råg kunne det hända, att  
di satte ut mat ve skörden över natten, å när di sen kom på mor-  
ron va stora stycken uttå säden skuren. Då va det onda andar, som  
skuret den under natten som tack för maten. Så Var det en bonne,  
som ville se, hovet det gick te, å så gick han dit å kröp opp  
i en birk. När det va gå'et lite på kvällen kom di mycke' riktigt  
å börja på skära. Rätt som det va, sa en av dom:

"Sto' en skär hånn,  
å lellen gör bånn,  
å lelle Vicke-vinge binner,  
men den som sitter i birka å ser på blir blinner."

Å det ble bonden också.

När andarna  
skuro säd.

B:ij  
2832

Kristallskådning.

Di skulle va avsides från folk hela jul-afton. När solen var nergången skulle di gå in å slå vatten i ett glas, så fick di se, va som skulle hända för deras egen person.

Det var en dräng nere på torpet Kanten som försökte det. Innan solen gick upp, gick han ner å la sej på logen. Han åt inte å talade inte med nån mänska på hela dan, men han hade sin bror att gå ut å ropa varje timme, hur mycke klockan var. När solen gått ner, gick han in å tittade i ett glas, å då fick han se ett barn flyta i vattnet. Det betydde, att han skulle göra en horunge under året. Detta skedde för ungefär 65 år sen. Jag var i lag med drängen hundratals gånger.

Kristallskådning.

C:ifft:d

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör

Här fanns di som var till hälften människa å till hälften troll. I min barndom hörde jag tales om en, som hette Hosle. Han skulle va't ovanligt stor, men han gjorde inget ont, utan höll ej mest i skogarna. Nå'n gång gick han in i hemmen å hälsade på. Jag vet inte, om han hade nå'n bestämd bostad, men han gick mest omkring i skogarna väster ut i Slätthög. I början av 1700-talet var det en soldat från Lyåsa som skulle gå ut i krig. När han hade kommit ett stycke, anände han på att han tagit med alla sina pengar, om han skulle stupa i kriget. Mellan Rickelsboda å Markbröten mötte han Hosle. "Jag ankar så mycket, att jag tog mina pengar med mej," sa han. Men Hosle svarade: "Jag ska ta dom å ha dom i förvar tills

Om Hosle, ett  
ett halvtroll.

du kommer tillbaka om ett par år. Jag hänger dom här i trä'et,  
å alla som går förbi skall höra dem skramla, men ingen ska kunna  
se dom." Å så ble det. När nå'n gick förbi trä'et, hörde han  
pengaskrammel, men han såg inga pengar. När soldaten sen kom till-  
baka, träffade han Hosle å fick igen sina pengar.

2832

Jie

2832

För omkring 80 år sen fanns det en väktare i Slätte som hette Pång. Han var förresten farfar te Leander i Åboda. På den tiden var Bark präst i både Mistelås å Slätte. En otta tog han te ingångsord: "Väktare vad lider natten?" Ingångsordet läste han alltid två gånger. "Väktare, vad lider natten?" sa Barken. - "Klockan är sju," sa Pång, för han trodde att prästen fråga honom.

Prästen och  
väktaren.

Jäland  
Vilbo  
Hästholz  
M/S 1930

- 27 -

Yngös Olle Revander  
Ulf d. Nils Boak Jonesson  
Född År 1842 i Göteborg, Hästholz

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

D:e

2832

A 1833 A

Det va en präst, som skicka sin dräng te slaktarn för att köpa kött. Slaktarn hette David. Men drängen fick inget, förrän prästen hade betalt, det han var skyldig förut. På söndan hade prästen te ingångsord: Vad säger David? Då reste sej drängen opp i kyrkan å sa högt: "Jo, han säjer, att pastorn får inte mer kött, förrän han har betalt det han redan har köpt."

Prästen och  
drängen.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Die  
2832

För många år sen - det är nog minst 100 - hade  
di en präst i Hjärtsbergasom hetade Bruselius. Han var halvt om  
halvt slöer, så han visste inte va tin gick i veckan, utan där-  
för gjorde han en kast för var dag å la i en hög. Men så en  
lördag behövde pian en kast, å då tog hon bara en i högen. Men  
då ble prästen förvillad, så på söndan trodde han, att det var  
lördag å var ute å arbetade. Då kom där en, som skulle gå te  
kyrkan: "Varför vill inte pastorn gå te kyrkan i dag?" sa han.  
När prästen fick höra att det var söndag, fick han bråttom att  
skriva sin predikan. Men så hade hans hustru kokat dopp i gry-  
tan, å så i hastigheten doppade han predikan i grytan, å när han  
sen laden på tork, kom en hund å åt opp den. "Då fann jag på:  
En gång dö, å sedan domen, å det predika jag om så di tulade som föl,"  
sa Bruselius.

Skriv endast på denna sida!

När Bruselius  
doppade kon-  
ceptet i gry-  
tan.

Söderland  
Uppsala län  
Glästorpssjö om.

- 29 -

Uppgjord av O. Larsson  
1938

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

G.d

2832

När digerdöden gick här i Sverige, var det massor av mänsker, som strök med. I Ödestugu församling i Jönköpings län dog varenda en, å sen fick socknen det namnet. Här i trakten fråga di en klok, va di skulle göra. "Smittan å sjukdomen stannar först om I tan å gräven ner två barn levande." sa han. Å det gjorde de. Mellan Vagnsnäs å Broaskog ligger i själva mosskanten en kulle, som di än i dag kalla för Flickebacken. Där tog de å grävde en stor grav å sen locka di ner två små flickor genom att ge dom varsin smörgås. Men när di började kasta ner jord, började flickorna gråta "Nej, ni lortar ner våra smörgåsar", sa di. Men det brydde man ej inte om, utan man fyllde igen graven, men sen stannade farsoten.

Digerdöden.

Levande be-  
graven.

Jf  
2832

Tandvärk satte de bort i träd. Det var bara att ta en spik å pela på tanden så det kom blod å sen slå in spiken i ett träd. Det stod en birk på våra ägor med åtminstone 20 spikar inslagna i stammen. Men den stod mitt för det ställe vi brukade bre hö på, så jag sa till far: "Hugg ner den där birken." - "Ja, jag är inte gla ve te hugga ner'na," sa han. Han högg'na i alla fall, men sen fick han sän værk, så han rådde knappt med å gå.

Sätta bort  
tandvärk.

J:f

Landskap:..... Upptecknat av:.....

Härad:..... Adress:.....

Socken:..... Berättat av:.....

Uppteckningsår:..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör

Grenadjär Åberg i Åboda kunde stämma blod. En gång när vi lycktat våren, va vi i skogen å högg ner en ek. Så sa jag te drängen: "Ga' hem efter hästen, nu då, så ska jag hacka lövet te ströe." Hur det va så kom jag te hugga mej i foten, å det så kraftigt, att jag spräckte träskon å nästan högg å tårna. Bloen riktigt skuttade å mej. Drängen fick köra hem mej å sen bädda de åt mej sunnan-te i stövan. Så fick drängen köra det fortaste han kunde å hämta Åberg, men han mötte honom på vägen. "Sätt er på hästen å rid det fortaste I kan, för husbon har huggit dej å håller på å förblöda!" - "Å, det är inte falit för det stannar nu då," sa Åberg, å precis då stannade blo'en. Men då var jag också vit som ett lakan. Åberg var al-

Stämma blod.

drig hemma, men blo'et stannade ändå. Förmågan att stämma blod  
går över från far te son, men de få inte tala om konsten för  
någon så länge di lever, för då förlora di den.

2832

LUND'S UNIVERSITET'S  
FOLKMINNESARKIV

Ma

2832

Årsgång.

En del gamla gick årsgång. Då började de med att gå baklänges å avigt kring kyrkan tre gånger å för varje gång skulle di blåsa i nycklahålet å läsa Fader vår baklänges. Sen skulle di få se allt som skulle hänta under året. Här var en knekt, som hette Rolig, å han gick alltid årsgång, men han behövde aldrig gå till kyrkan, för så fort han kom ut på fastebron julaftonskväll blev han skjutsad genom luften. En gång tappa han hatten, å på morron hängde den på en lagårdsspira här oppe i norra Grönaberg. (Vem skjutsade honom då?) Ja, fråga det! det var naturligtvis onda makter.

Årsgång.

Landskap:..... *Upptecknat av:*.....

Härad:..... *Adress:*.....

Socken:..... *Berättat av:*.....

Uppteckningsår:..... *Född år*..... *i*.....

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

*N:a*

*Uppteckningen rör*

Halte-Sven i Moss hult var en tocke där gubbe, som mena sei kunna lite mer än alla andra, å det kunde han nog också. Han gick allti årsgång. En gång sa han te en bonne i Tolestorp som hette Johannes Christoffer: "Hur mycke vill du sätta opp mä mej, att jag ska kunna gå in te dej julakvällen klockan 12, hur väl du sen läser om dej." - "Du får en kanna brännvin om du rår med'et," sa han. Julakvällen låste han väl å satte en järnstång före, så ingen människa rådde mä å puffa opp dörren. Men som di satt å åt kvällsmat, ramla det i fasta å in klev Halte-Sven: "Gokväll, Johannes Christoffer, nu är jag här," sa han. Så han vann priset.

En gång när han gick från julottan, sa han:

Skriv endast på denna sida!

När Halte-Sven  
gick årsgång.

"Jaha, i år ä då många storgubbar som dör." - "Vilka då-" fråga man honom. "Jo, länsman Grankvist han dör å Tropp i Arnhult han dör å lantmätare Ahlmark i Rickelsboda han dör." Grankvist å Ahlmark dog också mycket riktigt under året, men Tropp va på julottan å fick sällskap med Halte-Sven därifrån "Du spädde inte rätt, du", sa han te Halte-Sven. "Vänta, då ä inte nyårsdan än," sa Sven. Före nyårsdan va Tropp dö'er.

2832